WOJEWÓDZKI FUNDUSZ
OCHRONY ŚRODOWISKA
I GOSPODARKI WODNEJ
W SZCZECINIE

POLICJA

Wpłyń na wyobraźnię swoją i innych

Ekoporadnik młodego człowieka

© Media Druk & Kamila Wojtasik

SPIS TREŚCI

Wstęp 2
Ekorodzice/opiekunowie 3
1. Zdrowy styl życia 4
2. Proekologia w domu i szkole 4
3. Dusza odkrywcy a zagrożenia 5
3.1.Las 5
3.2.Woda 6
3.3.Ogień 6
3.4.Pszczoły i szerszenie - to nie zawsze przyjaciele 7
3.5. Skarby w ziemi 8
3.6.Wyładowania atmosferyczne 8
4. Nasi milusińscy - ochrona humanitarna zwierząt 9
5. Ochrona dzikiej przyrody 10
6. Bezpieczna przestrzeń 11
6.1.Prewencyjna rola i zadania zieleni 12
6.2. Wpływ otoczenia/środowiska na aktywną naukę i spędzanie czasu wolnego 12
7. Źródła energii i racjonalne jej wykorzystanie 13
8. Rower - jako przyjazny ludziom i środowisku środek transportu 14
9. Z ekologią na wesoło 15
10. Ekosymbole - jak je odczytywać 15
11. Wybrane przestępstwa/czyny karalne oraz wykroczenia przeciwko środowisku 17
Ekokartka pocztowa z wakacji do Komendanta Wojewódzkiego Policji w Szczecinie 32
QR- kod 32

Szanowny przyjacielu,

czy wiesz, że Twoje codzienne zachowania i wybory mają wpływ na stan środowiska, w którym żyjesz i funkcjonujesz? Od Ciebie może zależeć czy Twoi rodzice, dziadkowie, rówieśnicy, inne osoby z Twojego otoczenia, aż w końcu Ty sam będziecie żyć zdrowiej i bezpieczniej. Okazuje się, że każdy z nas może w tej kwestii bardzo wiele. Tylko wystarczy chcieć. Z jakimi zagrożeniami na co dzień mamy do czynienia, co zrobić, żeby do nich nie dochodziło i jak skutecznie sobie z nimi radzić, przybliży Ci lektura niniejszego „Ekoporadnika młodego człowieka".

Dołożyliśmy wszelkich starań, aby informacje i porady w nim umieszczone były czytelne i łatwo przyswajalne. Kolorowe ilustracje pomogą zobrazować omawiany temat, a humorystyczne anegdoty być może spowodują, że dłużej zapamiętasz nasze ekologiczne wskazówki. Dbanie o bezpieczeństwo dzieci, młodzieży, dorosłych, a także zwierząt i ich otoczenia to dla nas policjantów jedno z ważniejszych zadań. Dlatego z przyjemnością kierujemy do Ciebie drogi czytelniku kilka cennych porad, abyś był świadomy, że szanowanie i dbanie o ekologię wśród ludzi, zwierząt oraz zieleni jest jednym z priorytetów funkcjonowania harmonii świata.

Miłej lektury

Zachodniopomorscy Policjanci

Ekorodzice/ opiekunowie

Kształtowanie postaw u młodego człowieka to bardzo długi i odpowiedzialny proces, na który mają wpływ m.in. opiekunowie, pedagodzy, środowisko rówieśnicze, jak i środki masowego przekazu. Nieświadomy małoletni konsument poddawany codziennej presji środowiska rówieśniczego stara się dopasować swoje postępowanie albo do zachowania tych, którzy mu imponują, albo do reguł, o których słyszał lub zna. Postarajmy się jako rodzice, opiekunowie stać się autorytetami dla swoich podopiecznych w dziedzinie dbania o środowisko, chociażby to nasze najbliższe. Zacznijmy od siebie, dajmy przykład swoim postępowaniem przy segregowaniu śmieci, zakręcaniu wody z kranu podczas mycia zębów, czy bieżącym wyłączaniu oświetlenia, gdy nie jest nam ono w danej chwili potrzebne. Takie postępowanie nie wymaga wiele wysiłku, a świadome i przyjazne wobec środowiska działania mogą nie tylko istotnie zmniejszyć skalę problemów ekologicznych jakie występują w gospodarce komunalnej, transporcie czy turystyce, ale również wpłynąć w tej dziedzinie na postępowanie młodszych pokoleń, tym samym ograniczając najbardziej uciążliwe dla środowiska przyzwyczajenia. Taka polityka ekologiczna jest zabezpieczeniem naszej przyszłości, na którą my i nasze dzieci mamy niewątpliwie wpływ.

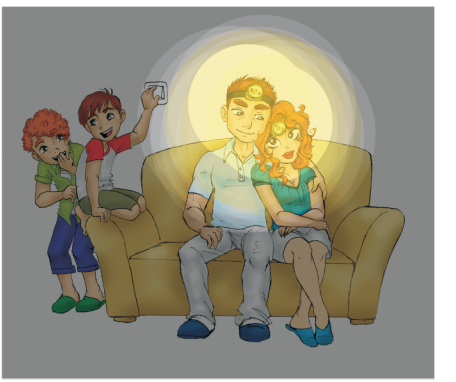

© Media Druk & Kamila Wojtasik

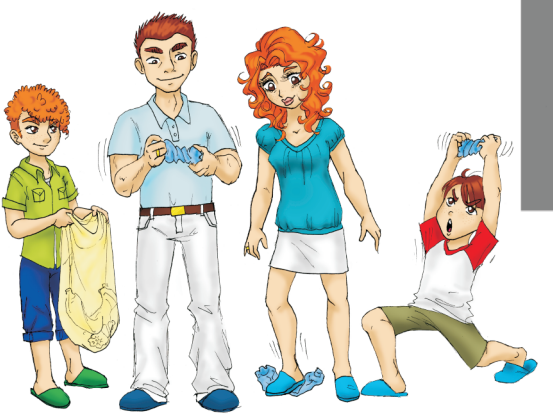

© Media Druk & Kamila Wojtasik

1. ZDROWY STYL ŻYCIA

Jednym z elementów zdrowego trybu życia jest aktywność ruchowa. Już od najmłodszych lat wyrabiaj w sobie zamiłowanie do wycieczek, rekreacji i wypoczynku na świeżym powietrzu, a przekonasz się, że będziesz miał wiele pozytywnej energii. Jedz dużo warzyw i owoców, traktuj je jako źródło witamin. Aby cieszyć się dobrym zdrowiem i samopoczuciem nie pal papierosów, nie pij alkoholu i nie zażywaj środków odurzających. Twój organizm rozwija się. Takie postępowanie może spowodować zahamowanie hormonu wzrostu, wywołać chorobowe zmiany w organizmie, a nawet doprowadzić do śmierci.

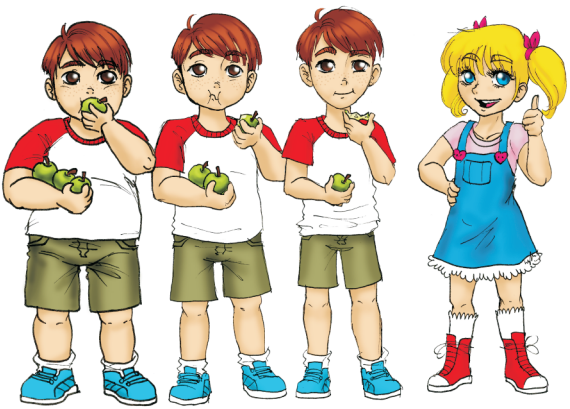

© Media Druk & Kamila Wojtasik

2. PROEKOLOGIA W DOMU I SZKOLE

Co zrobić, aby niektóre rzeczy nie stawały się tylko śmieciami? A gdy nimi się staną nie szkodziły innym? Jak postępować, aby nasze codzienne zachowania i wybory miały wpływ na stan środowiska? Oto kilka cennych wskazówek:

- gdy zabawki, którymi już się nie bawisz, książki, które już przeczytałeś, rzeczy, których nie nosisz oddasz innym, z pewnością posłużą komuś innemu jeszcze przez jakiś czas,
- kiedy baterie z latarki, zabawki lub innego urządzenia przestaną już działać wrzuć je do specjalnie do tego przeznaczonego pojemnika,

- zamiast jednorazowych baterii kupuj takie, które nadają się do wielokrotnego ładowania tzw. akumulatorki wraz z ładowarką,
- segreguj śmieci nie tylko w domu, ale jeśli jest to możliwe też w szkole,
- unikaj foliowych opakowań (zwłaszcza podczas zakupów), a do drugiego śniadania stosuj śniadaniówki,
- ogranicz używanie przedmiotów jednorazowego użytku (sztućce, tacki, długopisy, torebki foliowe itp.),
- zredukuj ilość zużywanych przez siebie arkuszy papieru, staraj się wykorzystać obie strony kartki,
- podpowiedz dorosłym, że wiele formalności w urzędach mogą załatwić korzystając z biur obsługi online, dzięki temu zaoszczędzą czas i „drukowany papier",
- nie wylewaj pod żadnym pozorem niebezpiecznych cieczy do zlewu lub toalety (m.in. lekarstw, rozpuszczalników, farb, lakierów, itp.).

3. DUSZA ODKRYWCY A ZAGROŻENIA

3.1. Las

Czy wiesz, że las to dom? Jest to dom wielu zwierząt i roślin, w którym otwarte są drzwi dla wszystkich jego miłośników. Drzewa oczyszczają powietrze i produkują tlen, bez którego człowiek nie jest w stanie przeżyć. Jeśli nie chcesz niszczyć równowagi pomiędzy człowiekiem a przyrodą:

- nie płosz dzikich zwierząt mieszkających w lesie,
- biwakuj i rozpalaj ognisko w miejscach do tego wyznaczonych (spalony las jest jak spalony dom),
- wyrzucaj śmieci do pojemników do tego przeznaczonych,
- podczas spaceru z psem, nie spuszczaj go ze smyczy, może to dla niego jak i dla „mieszkańców lasu" skończyć się walką o terytorium,
- chodząc po lesie obchodź się delikatnie z trącanymi gałęziami, tak aby ich nie uszkodzić i nie połamać,
- spacerując po lesie, zwróć uwagę na ściółkę, której nie wolno rozkopywać i rozgarniać,
- nie zapominaj, że niszczenie urządzeń i obiektów turystycznych oraz tablic i znaków informacyjnych jest także zabronione.

© Media Druk & Kamila Wojtasik

3.2. Woda

Życie na Ziemi bez wody nie byłoby możliwe. Dlatego:

- nie zanieczyszczaj akwenów wodnych (nie wlewaj do nich środków chemicznych, nie wyrzucaj niepotrzebnych przedmiotów, itp.),
- oszczędzaj wodę w życiu codziennym i namawiaj do tego innych (podczas kąpieli nie wypełniaj wanny po brzegi, pod prysznicem staraj się zużywać tyle wody, ile faktycznie potrzebujesz, podczas mycia zębów zakręcaj wodę, itp.),
- gdy widzisz osobę myjącą samochód w miejscu do tego nie przeznaczonym zwróć jej uwagę lub zawiadom Policję/straż gminną.

3.3. Ogień

Ogień ma różne oblicza: daje poczucie ciepła, otuchy, ale też potrafi zniszczyć wszystko co spotka na swojej drodze. Zachowanie ostrożności wymagane jest wszędzie tam, gdzie może łatwo dojść do pożaru: w lesie, na łące zwłaszcza w obszarze suchych traw, na wydmach, w domu podczas palenia w kominku, piecu lub zabawy ze świeczkami. Stąd tak ważna jest świadomość, że:

- chcąc rozpalić ognisko, powinieneś wybrać wyłącznie miejsce do tego przeznaczone,

- nie tylko otwarty ogień stanowi zagrożenie, ale również dużym niebezpieczeństwem jest spalanie śmieci w domowych piecach lub na świeżym powietrzu (paląc plastikową butelkę, kubeczki po jogurtach, kawałki gumy lub folię zatruwasz siebie i następne pokolenia),
- odpalanie fajerwerków lub petard może odbywać się przez osoby dorosłe lub wyłącznie pod ich nadzorem,
- wypalanie traw niesie za sobą szereg zagrożeń związanych z rozproszeniem ognia jak również zniszczeniem organizmów żyjących tuż pod ziemią.

Jeśli zauważysz pożar lub zaniepokoi Cię spalanie śmieci, niezwłocznie poinformuj o tym straż pożarną dzwoniąc pod numer 112 lub 998.

© Media Druk & Kamila Wojtasik

3.4. Osy, pszczoły i szerszenie - to nie zawsze przyjaciele

Gdy owady te wyczują z Twojej strony zagrożenie i zostaniesz przez nie zaatakowany:

- unikaj gwałtownych ruchów,
- poszukaj jeśli to możliwe, schronienia w ciemnym pomieszczeniu,
- po użądleniu nie usuwaj sam pozostawionego przez pszczołę żądła,
- w miejscu użądlenia przyłóż zimny okład z wody, octu lub cebuli,
- w przypadku kiedy jesteś uczulony, a nie masz przy sobie antidotum zgłoś się natychmiast do lekarza.

3.5. Skarby w ziemi

Każdy z nas lubi odkrywać nieznane. Nie wszystkie odkryte w Ziemi przedmioty są bezpieczne lub zaczynają należeć do Ciebie. Pamiętaj, że mogą to być pozostałości po wojnie - granaty czy pociski, których:

- pod żadnym pozorem nie wolno dotykać i demontować,
- bezwzględnie nie należy wrzucać do ognia.

Postępowanie wbrew tym zasadom może doprowadzić do kalectwa lub śmierci.

Zabawa w archeologa - odkrywce z pewnością jest fascynująca i niesie za sobą wiele tajemnic i sekretów. Należy jednak mieć na uwadze, że zazwyczaj znalezione, czy wykopane przez nas przedmioty typu: monety, kosztowności, biżuteria, które zaliczane są do zabytków, należą do Skarbu Państwa, a ich posiadanie i sprzedaż są zabronione.

W przypadku tego typu odkryć należy powiadomić właściwe do tego służby lub zadzwonić pod nr alarmowy 112.

3.6. Wyładowania atmosferyczne

Kto z nas nie lubi fajerwerków i pokazów pirotechnicznych? Niektórzy twierdzą, że namiastką tego jest czas burzy i wichury. O ile pokazy sztucznych ogni odbywają się w miejscach do tego wyznaczonych pod kontrolą organizatorów, tak wyładowania atmosferyczne rządzą się własnymi prawami natury. Aby nie stać się ofiarą takich zawirowań pogodowych:

jeżeli jesteś na dworze:
- nie stój pod wysokimi drzewami, schroń się na obniżonym terenie,
- unikaj wycieczek w góry,
- nie przebywaj nad wodą lub na otwartym akwenie wodnym,
- nie używaj telefonu komórkowego, najlepiej wyłącz go,

jeżeli jesteś w domu:

- zamknij okna i drzwi,
- sprawdź, czy masz pod ręką oświetlenie awaryjne (latarkę, świece),
- nie obserwuj wyładowań atmosferycznych przez okno, które powinno być dobrze zamknięte,
- odłącz wszelkie urządzenia elektryczne (np. telewizor, komputer, telefon komórkowy podczas ładowania),

jeżeli jedziesz rowerem:

- najlepiej przerwij jazdę,
- poszukaj bezpiecznego schronienia.

© Media Druk & Kamila Wojtasik

4. NASI MILUSIŃSCY - OCHRONA HUMANITARNA ZWIERZĄT

Czy wiesz, że zabawy, które są niebezpieczne i nieprzyjemne dla zwierząt, zagrażają ich życiu i zdrowiu są formą znęcania się na nimi? Takie postępowanie jest przestępstwem.

Zabronione jest prawnie złośliwe straszenie lub drażnienie zwierząt, porzucanie zwierzęcia, w szczególności psa lub kota, przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje.

Nie bądź obojętny wobec sytuacji, gdy widzisz pozostawione w samochodzie, na balkonie lub w innym miejscu, zwierzę wystawione na działanie warunków atmosferycznych - zwłaszcza, gdy na dworze jest bardzo zimno lub gorąco. Takie traktowanie zwierzęcia może spowodować jego zamarznięcie, odwodnienie lub uduszenie.

© Media Druk & Kamila Wojtasik

5. OCHRONA DZIKIEJ PRZYRODY

Ochrona dziko występujących roślin, grzybów, zwierząt oraz ich siedlisk ma na celu zabezpieczenie ich przed wyginięciem i zniszczeniem. Szczególnie dotyczy to rzadko występujących gatunków po to, aby zachować różnorodność ekologiczną i ciągłość istnienia flory oraz fauny będącej pod ochroną.

Ochrona wydm

Nie każdy zdaje sobie sprawę, że niszczenie lub uszkadzanie wszelkich umocnień lub roślinności ochronnej np. nadmorskiej jest zabronione.

Przykładem tego typu umocnień są wydmy, które porasta różnorodna flora. Stąd zakazane jest łamanie gałęzi i wyrywanie trawy tam rosnącej. Nie wolno także po wydmach jeździć pojazdem typu quad.

Wypalanie traw

Do tego typu zdarzeń dochodzi najczęściej wiosną i jesienią, a brak rozwagi chcących usunąć suchą roślinność ze swoich pól lub nieużytków może doprowadzić do:

- zagrożenia pożarowego,
- uciążliwości dymu dla otoczenia przyrodniczego,
- zniszczenia naturalnej flory i fauny oraz wyjałowienia gleby,
- niekontrolowanych pożarów, które mogą rozprzestrzenić się na pobliskie zabudowania lub lasy,
- przeniesienia ognia na torfowiska, które bardzo trudno ugasić.

Małe jest piękne

Mimo, że niektóre osoby mają chęć przytulić pisklęta znajdujące się w napotkanym gnieździe nie wolno ich wyciągać. Takie postępowanie oraz wybieranie ptasich jaj, niszczenie lęgowisk lub gniazd ptasich jest zabronione i narusza przepisy kodeksu wykroczeń. Podczas wędrówek po lesie lub spacerując polaną można spotkać mrowiska, nory lub legowiska zwierząt, których również nie wolno niszczyć.

6. BEZPIECZNA PRZESTRZEŃ

Zielona przestrzeń może mieć duże znaczenie dla bezpieczeństwa zarówno matek spacerujących z dziećmi po parku, mieszkańców bloków, domków jednorodzinnych, jak i starszych osób spędzających wolny czas w przydomowych ogródkach. Wygospodarowanie stref bezpieczeństwa ograniczających pole manewru złodziejom, wandalom lub innym niepożądanym gościom naruszającym porządek publiczny to nic innego jak budowanie fizycznych barier przy wykorzystaniu walorów przyrody.

6.1. Prewencyjna rola i zadania zieleni

W projektowaniu „bezpiecznych przestrzeni" jedną z głównych ról pełni roślinność, która dzięki swojej specyfice wyglądu może pełnić funkcję obronną, zniechęcającą zarówno zwierzęta, jak i ludzi do pokonania bariery z niej stworzonej. Do tej grupy najczęściej zaliczane są krzewy z ostrymi kolcami, które nasadzone pod ścianą czy murkiem atrakcyjnym dla tzw. grafficiarzy mogą stanowić skuteczną dla nich przeszkodę. Poza kolcami, nieodzownym atrybutem roślinności wykorzystywanej w bezpiecznej przestrzeni są kolorowe kwiatostany lub owoce, dzięki którym intruz jest dobrze widoczny i przestaje być anonimowy. Rośliny nie mogą ograniczać pola widzenia, co jest bardzo ważne w przejrzystości przestrzeni i zasłanianiu ewentualnego oświetlenia. Jest to istotne od strony bezpieczeństwa i możliwości obserwacji przez tzw. otoczenie („społeczne oczy"). Gęste i wysokie krzewy mogą tworzy zacienione, sprzyjające występkom, niebezpieczne miejsca tzw. „miejsca strachu".

6.2. Wpływ otoczenia/środowiska na aktywną naukę i spędzanie wolnego czasu

Rośliny mogą też skutecznie wygradzać strefy mieszkaniowe od przemysłowych i stanowić naturalną barierę dla kurzu i hałasu. Przyroda koi zmysły, gdy jest atrakcyjna dla oka i samopoczucia. Odpowiednio dobrana kolorystycznie zieleń, może skutecznie przyczyni się do naszego dobrego nastroju. Miejsca przyjazne ludziom pozwalają na chwile odprężenia, wypoczynku i „naładowania pozytywnej energii". W koncentracji przy nauce, czytaniu, rozmyślaniu z pewnością sprzyja zapach, pozytywny odbiór otoczenia czy kolor. Przyroda pobudza ludzkie zmysły. Dzięki budowaniu bezpiecznej i miłej dla oka przestrzeni, miejsca w niej stworzone chętniej odwiedzane są przez mieszkańców i osoby, które w niej się cyklicznie pojawiają (m.in. mamy z dzieci w wieku przedszkolnym, uczniowie, studenci, osoby starsze). Jakże miłym akcentem podczas przerwy w szkole lub podczas wyjścia z przedszkola może być przebywanie na świeżym powietrzu w otoczeniu zieleni. Istotne jest również położenie placówki, usytuowanie okien pomieszczeń, w których dłużej przebywają ludzie (na drzewa, ogród przyszkolny, park). Z pewnością nauce nie będzie sprzyjała bliskość ruchliwej

ulicy czy wydobywający się nieprzyjemny zapach z pobliskiego zakładu przemysłowego. Przyjazne ludziom zagospodarowanie zielenią m.in. w pobliżu placówek oświatowych, medycznych czy turystycznych niewątpliwie idzie w parze z rekreacją, aktywną nauką i szybszym powrotem do zdrowia.

© Media Druk & Kamila Wojtasik

7. ŹRÓDŁA ENERGII I RACJONALNE JEJ WYKORZYSTANIE

Wyróżniamy odnawialne i nieodnawialne źródła energii. Te pierwsze to m.in. promieniowanie słoneczne, wiatr, opady atmosferyczne, fale morskie, geotermia (energia termiczna skał znajdujących się we wnętrzu Ziemi). Nieodnawialne źródła to: węgiel, ropa naftowa, gaz ziemny, uran.

Nie rezygnując z wygodnego życia, można oszczędnie gospodarować energią elektryczną w trosce o środowisko naturalne. Większy popyt na prąd oznacza większe wydobycie i spalanie węgla, zwiększoną emisję szkodliwych pyłów i gazów do środowiska. Sposoby oszczędzania prądu są proste:

- jeśli nie przebywasz w domu dłużej niż jeden dzień wyłącz z kontaktu wszystkie sprzęty elektryczne,
- kiedy wychodzisz z pomieszczenia gaś światło za sobą,

- tradycyjne żarówki zastąp energooszczędnymi,
- zanim włożysz coś do lodówki, ostudź to,
- nie stawiaj lodówki blisko źródła ciepła,
- wyprane ubrania starannie wieszaj, aby były mało pogniecione – wówczas zaoszczędzisz na prasowaniu,
- kiedy zakończyłeś ładowanie, np. telefonu komórkowego kamery, aparatu, laptopa, wyjmij z gniazda zasilacz,
- gdy rodzice kupują sprzęt AGD (pralka, lodówka, zmywarka, żelazko, itp.), poproś, aby zwrócili uwagę na klasę oszczędności,
- wyjeżdżając na dłużej z domu zmniejsz lub wyłącz centralne ogrzewanie,
- zrób to również podczas wietrzenia pomieszczenia.

8. ROWER - JAKO PRZYJAZNY LUDZIOM I ŚRODOWISKU ŚRODEK TRANSPORTU

Ten kto jeździ na rowerze wie, jak przyjemnie poczuć wiatr we włosach i bliskość z naturą. Rower napędzany siłą mięśni w przeciwieństwie do pojazdów silnikowych nie wytwarza szkodliwych związków dla człowieka i środowiska: nie hałasuje, nie zanieczyszcza powietrza, jest łatwy w zaparkowaniu i zajmuje przy tym mało miejsca. To alternatywa dla wielu środków komunikacji miejskiej. Dzięki rowerzystom maleją korki w miastach, co przekłada się na mniejszą emisję spalin. Jazda na rowerze jest również doskonałym sposobem na relaksującą aktywność fizyczną i dobrą kondycję.

© Media Druk & Kamila Wojtasik

9. Z EKOLOGIĄ NA WESOŁO

Przychodzą pingwin z pandą do fotografa i mówią:
- Chcielibyśmy, żeby Pan nam zrobił zdjęcie.
- Dobrze, ale zdjęcie ma być czarno-białe czy kolorowe?

- Jasiu, nie ciągnij kota za ogon.
- Ja tylko trzymam, to kot ciągnie.

Pies mówi do drugiego psa: - Wczoraj nauczyłem mojego pana nowej sztuczki. -Jakiej? -Gdy wyciągam do niego łapę, on podaje mi swoją!

- Wie Pan, mam bardzo zdolnego psa. Jak wraca ze spaceru drapie łapą w drzwi, pokazując, abym je otworzył.
- A tam mój pies proszę Pana, ma własny klucz od drzwi.

Sarenka rozmawia z wiewiórką będąc na polanie:
- Jak myślisz, czy na księżycu ktoś mieszka? - Oczywiście, przecież tam ciągle pali się światło.

- Co wyjdzie z połączenia krowy i żółwia ?
- krowa w kasku.

- Jak długo żyje mysz?- To zależy od kota.

- Co powstanie z połączenia dwóch stonóg??? - Zamek błyskawiczny.

10. EKOSYMBOLE - JAK JE ODCZYTYWAĆ

Znaki ekologiczne to symbole, których umieszczanie na opakowaniu ma na celu poinformowanie klienta o tym, że jest to produkt przyjazny dla środowiska.
Oznaczenia ekologiczne dzielimy na trzy kategorie:
- produkty ekologiczne - ekoprodukty,
- opakowania ekologiczne - ekoopakowania,
- żywność ekologiczna - ekożywność.

Etykiety ekologiczne obejmują bardzo wiele kategorii produktów. Ekoznaki nadaje administracja rządowa, stowarzyszenia przemysłowe, stowarzyszenia handlowe, naukowcy, organizacje konsumenckie, etc.

EKO-ZNAK - to polski oficjalny znak ekologiczny przyznawany od 1998 roku przez Polskie Centrum Badań i Certyfikacji. Mogą go otrzymać usługi i wyroby krajowe i zagraniczne, które spełniają wymagane kryteria ochrony zdrowia, środowiska i ekonomicznego wykorzystania zasobów naturalnych.

Błękitny Anioł - jest najstarszym oznaczeniem ekologicznym tego typu na świecie. Można go spotkać na różnego rodzaju produktach - od piły mechanicznej, przez zegarki i komputery. O przyznaniu ekoznaku decydują m.in. oszczędność w zużyciu energii, wpływ zastosowanych materiałów na środowisko i możliwości przetworzenia produktu.

Bezpieczny dla ozonu - symbol oznacza, że produkt nie zawiera freonów, które niszczą warstwę ozonową, a tym samym przyczyniają się do globalnego ocieplenia klimatu. Najczęściej znajduje się na kosmetykach.

Ekoland - symbol przeznaczony dla ekologicznej żywności. Przyznaje go Polskie Stowarzyszenie Producentów Żywności Metodami Ekologicznymi.

Euroliść - znak przyznawany przez Komisję Europejską dla produktów ekologicznych w Unii Europejskiej. Umieszczany obowiązkowo na wszystkich paczkowanych produktach ekologicznych wyprodukowanych w jednym z państw członkowskich i spełniających obowiązujące normy wspólnotowe. Nie obejmuje produktów importowanych spoza terenu Unii. Symbol przedstawia gwiazdki Unii Europejskiej ułożone w kształcie liścia na zielonym tle.

Nie testowane na zwierzętach - jeden z ekoznaków, którym sygnuje się produkty nie testowane na zwierzętach. Najczęściej stosują go producenci kosmetyków. Firmy same decydują o umieszczeniu znaku na produkcie.

Opakowania biodegradowalne - znak przeznaczony jest dla opakowań, które rozkładają się podczas kompostowania i nie uwalniają szkodliwych substancji.

Opakowania nadające się do recyklingu /trzy strzałki/ - dotyczy opakowań, które nadają się do ponownego przetworzenia i wyprodukowania z odzyskanych surowców innego, podobnego produktu (aluminium - puszki, tworzywa sztuczne - pojemniki, butelki, papier - torby, tektury do pakowania, wypełniacze do pudełek).

Zielony punkt – znak najczęściej umieszczany jest na kartonach, puszkach, butelkach oraz innych produktach. Oznacza, że producent wniósł wkład finansowy w budowę i funkcjonowanie systemu odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych. Przedsiębiorca wprowadzający produkt na rynek musi natomiast zapewnić zebranie i przetworzenie określonego procentu zużytych do produkcji opakowań.

11. WYBRANE PRZESTĘPSTWA/CZYNY KARALNE ORAZ WYKROCZENIA PRZECIWKO ŚRODOWISKU

Zagrożenie demoralizacją i odpowiedzialność prawna nieletnich

Odpowiedzialność za środowisko w tym samym stopniu należy do instytucji, służb, firm czy samorządów, a także do każdego z nas. Pomóc w tym zakresie może między innymi przestrzeganie ustalonych norm prawnych i społecznych. Należy pamiętać, że nie tylko dorośli odpowiadają za swoje czyny niezgodne z prawem, ale również osoby nieletnie, które popełniły czyn karalny (tj. przestępstwo, przestępstwo skarbowe lub

wykroczenie określonego w art. 50a, art. 51, art. 69, art. 74, art. 76, art. 85, art. 87, art. 119, art. 122, art. 124, art. 133 lub art.143 Kodeksu wykroczeń), a także te osoby, które zagrożone są demoralizacją przed ukończeniem 18 roku życia (na podstawie art. 1 § 1 pkt 1, art. 1 § 2 pkt 2 u.p.n.).

Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz.U. 1982 Nr 35 poz. 228)

Art. 1. § 1 wskazuje kto jest osobą nieletnią w pojęciu ww. ustawy:
1) w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji – osoby do 18. roku życia (bez określenia dolnej granicy wieku),
2) w sprawach o czyn karalny - osoby między 13 a 17 rokiem życia,
3) w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych - osoby do ukończenia 21 lat życia, względem których środki te zostały orzeczone.

Demoralizacja

O zjawisku demoralizacji można mówić „(…) wówczas, kiedy mamy do czynienia nie z jednostkowym zachowaniem, ale ze skumulowanymi przejawami demoralizacji przyczyniającej się do trwałego i systematycznego naruszania przez młodzież podstawowych norm społeczno - obyczajowych, których wypełniania oczekuje się od nich w tym wieku”.
(Gazeta Policyjna nr 99/06.2013 artykuł pt. „Demoralizacja na czerwonym świetle”)

W przypadku popełnienia przez nieletniego czynu zabronionego odpowiada on przed sądem rodzinnym.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880 z późn. zm)

Wykroczenie na podst. art. 132 ustawy

Art. 127. Kto umyślnie:
1) narusza zakazy obowiązujące w:

a) parkach narodowych,
b) rezerwatach przyrody,
c) parkach krajobrazowych,
d) obszarach chronionego krajobrazu,
e) obszarach Natura 2000,
2) narusza zakazy obowiązujące w stosunku do:
a) pomników przyrody,
(...)
c) użytków ekologicznych,
d) zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
(...) podlega karze aresztu albo grzywny.

Przestępstwo/czyn karalny na podst. art. 129 ustawy

Art. 127a. 1. Kto, wbrew przepisom ustawy, wchodzi w posiadanie okazów roślin, zwierząt, grzybów objętych ochroną gatunkową w liczbie większej niż nieznaczna, w takich warunkach lub w taki sposób, że ma to wpływ na zachowanie właściwego stanu ochrony gatunku, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 działa nieumyślnie,
podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

Wykroczenie na podst. art. 132 ustawy

Art. 131. Kto:
(...)
4) narusza zakazy dotyczące zwierząt niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi, o których mowa w art. 73 ust. 1 (Zabrania się: posiadania i przetrzymywania, sprowadzania z zagranicy, sprzedaży, wymiany, wynajmu, darowizny i użyczania podmiotom nieuprawnionym do ich posiadania - żywych zwierząt gatunków niebezpiecznych dla życia i zdrowia ludzi),
4a) nie zachowując należytej ostrożności dopuszcza do ucieczki zwierzęcia z gatunku, o którym mowa w art. 73 ust. 1 (...),
5) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom przenosi z ogrodu botanicznego lub ogrodu zoologicznego do środowiska przyrodniczego

rośliny lub zwierzęta gatunków zagrożonych wyginięciem,
(...)
7) stosuje środki chemiczne na drogach publicznych oraz ulicach i placach w sposób znacząco szkodzący terenom zieleni lub zadrzewieniem,
(...)
9) wprowadza do środowiska przyrodniczego lub przemieszcza w tym środowisku rośliny, zwierzęta lub grzyby gatunków obcych,
10) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom sprowadza do kraju, przetrzymuje, prowadzi hodowlę, rozmnaża lub sprzedaje na terenie kraju rośliny, zwierzęta lub grzyby gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić rodzimym gatunkom lub siedliskom przyrodniczym,
11) nie powiadamia regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub wójta, burmistrza albo prezydenta miasta o odkryciu kopalnych szczątków roślin lub zwierząt,
12) wypala łąki, pastwiska, nieużytki, rowy, pasy przydrożne, szlaki kolejowe, trzcinowiska lub szuwary,
13) wbrew przepisom art. 125 (rośliny, zwierzęta lub grzyby, a także ich siedliska, nieobjęte formami ochrony przyrody mogą być niszczone lub zabijane jedynie w związku z: 1) realizacją zadań uzasadnionych potrzebami ochrony przyrody; 2) prowadzeniem badań naukowych lub edukacją; 3) racjonalną gospodarką; 4) amatorskim połowem ryb, 5) zbiorem na własne potrzeby; 6) prowadzeniem akcji ratowniczej; 7) bezpieczeństwem powszechnym; 8) bezpieczeństwem sanitarnym i weterynaryjnym; 9) ochroną życia i zdrowia ludzi; 10) zapobieganiem skutkom klęski żywiołowej lub ich usuwaniem) zabija zwierzęta, niszczy rośliny lub grzyby lub niszczy siedliska roślin, zwierząt lub grzybów),
14) bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy w stosunku do roślin, zwierząt lub grzybów objętych ochroną gatunkową - podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 129. W razie ukarania za wykroczenie określone w art. 127 albo w art. 131 lub skazania za przestępstwo określone w art. 127a (...) sąd może orzec:
1) przepadek przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia lub przestępstwa oraz przedmiotów, roślin, zwierząt lub grzybów pochodzących z wykroczenia lub przestępstwa, chociażby nie stanowiły własności sprawcy;

2) obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego, a jeśli obowiązek taki nie byłby wykonalny -nawiązkę do wysokości 10 000 złotych na rzecz organizacji społecznej działającej w zakresie ochrony przyrody lub właściwego, ze względu na miejsce popełnienia wykroczenia lub przestępstwa, wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz.U. z 2013 poz. 856, z póź. zmianami)

Art. 5. Każde zwierzę wymaga humanitarnego traktowania.

Przestępstwo/czyn karalny (na podst. art. 35 ustawy)

Art. 6. 1. Zabrania się zabijania zwierząt, z wyjątkiem (...) sytuacji ujętych w pkt 1-8 przedmiotowego artykułu.
1a. Zabrania się znęcania nad zwierzętami.
2. Przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć zadawanie albo świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień, a w szczególności:
1) umyślne zranienie lub okaleczenie zwierzęcia, niestanowiące dozwolonego prawem zabiegu lub procedury w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 15 stycznia 2015 r. o ochronie zwierząt wykorzystywanych do celów naukowych lub edukacyjnych, w tym znakowanie zwierząt stałocieplnych przez wypalanie lub wymrażanie, a także wszelkie zabiegi mające na celu zmianę wyglądu zwierzęcia i wykonywane w celu innym niż ratowanie jego zdrowia lub życia, a w szczególności przycinanie psom uszu i ogonów (kopiowanie),
(...)
4) bicie zwierząt przedmiotami twardymi i ostrymi lub zaopatrzonymi w urządzenia obliczone na sprawianie specjalnego bólu, bicie po głowie, dolnej części brzucha, dolnych częściach kończyn,
(...)
9) złośliwe straszenie lub drażnienie zwierząt,
10) utrzymywanie zwierząt w niewłaściwych warunkach bytowania, w tym utrzymywanie ich w stanie rażącego zaniedbania lub niechlujstwa, bądź w pomieszczeniach albo klatkach uniemożliwiających im zachowanie naturalnej pozycji,

11) porzucanie zwierzęcia, a w szczególności psa lub kota, przez właściciela bądź przez inną osobę, pod której opieką zwierzę pozostaje,
12) stosowanie okrutnych metod w chowie lub hodowli zwierząt,
(...)
15) organizowanie walk zwierząt,
(...)
17) wystawianie zwierzęcia domowego lub gospodarskiego na działanie warunków atmosferycznych, które zagrażają jego zdrowiu lub życiu,
18) transport żywych ryb lub ich przetrzymywanie w celu sprzedaży bez dostatecznej ilości wody uniemożliwiającej oddychanie,
19) utrzymywanie zwierzęcia bez odpowiedniego pokarmu lub wody przez okres wykraczający poza minimalne potrzeby właściwe dla gatunku.

Wykroczenie (na podst. art. 37 ust. 3 ustawy)

Art. 9. 1. Kto utrzymuje zwierzę domowe, ma obowiązek zapewnić mu pomieszczenie chroniące je przed zimnem, upałami i opadami atmosferycznymi, z dostępem do światła dziennego, umożliwiające swobodną zmianę pozycji ciała, odpowiednią karmę i stały dostęp do wody.
2. Zabrania się trzymania zwierząt domowych na uwięzi w sposób stały dłużej niż 12 godzin w ciągu doby lub powodujący u nich uszkodzenie ciała lub cierpienie oraz niezapewniający możliwości niezbędnego ruchu. Długość uwięzi nie może być krótsza niż 3 m.

Społeczny obowiązek

Art. 9a. Osoba, która napotka porzuconego psa lub kota, w szczególności pozostawionego na uwięzi, ma obowiązek powiadomić o tym najbliższe schronisko dla zwierząt, straż gminną lub Policję.

Wykroczenie na podst. art. 37 a ust. 1 ustawy

Art. 10.1. Prowadzenie hodowli lub utrzymywanie psa rasy uznawanej za agresywną wymaga zezwolenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) właściwego ze względu na planowane miejsce prowadzenia hodowli lub utrzymywania psa na wniosek osoby zamierzającej

prowadzić taką hodowlę lub utrzymywać takiego psa.

Wykroczenie na podst. art.37 ust. 1 ustawy

Art. 10a. 1. Zabrania się:

1) wprowadzania do obrotu zwierząt domowych na targowiskach, targach i giełdach;
(...)
3) wprowadzania do obrotu psów i kotów poza miejscami ich chowu lub hodowli.
2. Zabrania się rozmnażania psów i kotów w celach handlowych.
3. Zabrania się puszczania psów bez możliwości ich kontroli i bez oznakowania umożliwiającego identyfikację właściciela lub opiekuna.
4. Zakaz, o którym mowa w ust. 3, nie dotyczy terenu prywatnego, jeżeli teren ten jest ogrodzony w sposób uniemożliwiający psu wyjście.
5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy podmiotów prowadzących schroniska dla zwierząt oraz organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.
6. Zakaz, o którym mowa w ust. 2, nie dotyczy hodowli zwierząt zarejestrowanych w ogólnokrajowych organizacjach społecznych, których statutowym celem jest działalność związana z hodowlą rasowych psów i kotów.

Wykroczenie na podst. art. 37e ust. 1 ustawy

Art. 10b. 1. Zabrania się nabywania:
1) zwierząt domowych na targowiskach, targach i giełdach;
2) psów i kotów poza miejscami ich chowu lub hodowli.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy nabycia psów i kotów od podmiotów prowadzących schroniska dla zwierząt oraz organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Wykroczenie na podst. art. 37 ust. 1 ustawy

Art. 11.
(...)
3. Zabrania się odławiania zwierząt bezdomnych bez zapewnienia im miejsca w schronisku dla zwierząt, chyba że zwierzę stwarza poważne zagrożenie dla ludzi lub innych zwierząt. Odławianie bezdomnych zwierząt odbywa się wyłącznie na podstawie uchwały rady gminy, o której mowa w art. 11a.

Wykroczenie na podst. art.37 ust. 1 ustawy

Art. 12. 1. Kto utrzymuje zwierzęta gospodarskie jest obowiązany do zapewnienia im opieki i właściwych warunków bytowania. (...)

Przestępstwo/czyn karalny na podst. art. 39 ustawy

Art. 35. 1. Kto zabija, uśmierca zwierzę albo dokonuje uboju zwierzęcia z naruszeniem przepisów art. 6 ust. 1, art. 33 lub art. 34 ust. 1-4 podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
1a. Tej samej karze podlega ten, kto znęca się nad zwierzęciem.
2. Jeżeli sprawca czynu określonego w ust. 1 lub 1a działa ze szczególnym okrucieństwem podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

Wykroczenie

Art. 37. 1. Kto narusza nakazy albo zakazy określone w art. 9, art. 10a ust. 1-3, art. 11 ust.3: art. 12 ust. 1-6 (...) podlega karze aresztu lub grzywny.
2.Usiłowanie, podżeganie i pomocnictwo do czynu określonego w ust. 1 jest karalne.
3. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1, można orzec przepadek narzędzi lub przedmiotów służących do popełnienia wykroczenia oraz przedmiotów z niego pochodzących, jak również można orzec przepadek zwierzęcia.
4. W razie popełnienia wykroczenia, o którym mowa w ust. 1, można orzec nawiązkę w wysokości do 1.000 zł na cel związany z ochroną zwierząt.

Wykroczenie

Art. 37a. 1. Kto prowadzi hodowlę lub utrzymuje psa rasy uznawanej za agresywną bez wymaganego zezwolenia, podlega karze aresztu lub grzywny.
2. W razie ukarania za wykroczenie, o którym mowa w ust. 1, można orzec przepadek zwierzęcia.

Art. 37e. 1. Kto narusza zakazy określone w art. 10b ust. 1 podlega karze grzywny.
2. Orzekanie w sprawach, o których mowa w ust. 1, następuje w trybie przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia.

Art. 39. W sprawach o przestępstwa określone w art. 35 ust. 1, 1a lub 2 oraz wykroczenia określone w art. 37, a także w postępowaniu w sprawach nieletnich o czyn karalny określony w art. 35 ust. 1, 1a lub 2, prawa pokrzywdzonego może wykonywać organizacja społeczna, której statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. 2003 Nr 162 poz. 1568, z późn. zm.)

Art. 35 ust. 1

Przedmioty będące zabytkami archeologicznymi odkrytymi, przypadkowo znalezionymi albo pozyskanymi w wyniku badań archeologicznych, stanowią własność Skarbu Państwa.

Przedmioty o wartości artystycznej lub historycznej oddaje się na przechowanie właściwej instytucji (art. 231 § 2. Kodeksu postępowania karnego)

Wykroczenie

Art. 111. 1. Kto bez pozwolenia albo wbrew warunkom pozwolenia poszukuje ukrytych lub porzuconych zabytków, w tym przy użyciu wszelkiego

rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.
2. W razie popełnienia wykroczenia określonego w ust. 1 można orzec:
1) przepadek narzędzi i przedmiotów, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia wykroczenia, chociażby nie stanowiły własności sprawcy;
2) przepadek przedmiotów pochodzących bezpośrednio lub pośrednio z wykroczenia;
3) obowiązek przywrócenia stanu poprzedniego lub zapłaty równowartości wyrządzonej szkody.

Art. 36 ust. 1 pkt 12
Pozwolenia wojewódzkiego konserwatora zabytków wymaga:
12) poszukiwanie ukrytych lub porzuconych zabytków ruchomych, w tym zabytków archeologicznych, przy użyciu wszelkiego rodzaju urządzeń elektronicznych i technicznych oraz sprzętu do nurkowania.

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz.U. 1997 nr 88 poz. 553, z późn. zm.)

Art. 181. § 1. Kto powoduje zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym w znacznych rozmiarach, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
§ 2. Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną, niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta powodując istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
§ 3. Karze określonej w § 2 podlega także ten, kto niezależnie od miejsca czynu niszczy albo uszkadza rośliny lub zwierzęta pozostające pod ochroną gatunkową powodując istotną szkodę.

Art. 187. § 1. Kto niszczy, poważnie uszkadza lub istotnie zmniejsza wartość przyrodniczą prawnie chronionego terenu lub obiektu, powodując istotną szkodę,podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
§ 2. Jeżeli sprawca działa nieumyślnie, podlega grzywnie albo karze ograniczenia wolności.

Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz.U. 1971 Nr 12 poz. 114, z późn. zm.

Art. 51. § 1. Kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny, spoczynek nocny albo wywołuje zgorszenie w miejscu publicznym, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.
§ 2. Jeżeli czyn określony w § 1 ma charakter chuligański lub sprawca dopuszcza się go, będąc pod wpływem alkoholu, środka odurzającego lub innej podobnie działającej substancji lub środka, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art. 80. § 1. Kto: 1) przejeżdża pojazdem lub konno albo przepędza zwierzę gospodarskie przez wał przeciwpowodziowy w miejscu do tego nieprzeznaczonym lub przejeżdża pojazdem innym niż rower lub konno albo przepędza zwierzę gospodarskie wzdłuż po wale przeciw-powodziowym, na którym nie ma drogi o dostatecznie mocnej nawierzchni, 2) orze lub bronuje ziemię na wale przeciwpowodziowym albo obok wału w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału, 3) rozkopuje wał przeciwpowodziowy, wbija słup lub osadza znak albo zasadza drzewo lub krzew na wale, 4) kopie studnię, sadzawkę, dół lub rów obok wału przeciwpowodziowego w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału, 5) pasie na wale przeciwpowodziowym zwierzę gospodarskie, 6) uszkadza umocnienie na wale przeciw-powodziowym, podlega karze grzywny albo karze nagany.
§ 2. Tej samej karze podlega, kto narusza inne niż określone w § 1 ograniczenia w użytkowaniu wałów przeciwpowodziowych, wprowadzone przez właściwy organ administracji państwowej lub samorządowej.
§ 3. W razie popełnienia wykroczenia można orzec obowiązek przywrócenia do stanu poprzedniego.

Należy dodatkowo podkreślić, że jeżeli uszkodzenie wału przeciwpowodziowego było na tyle poważne i rozległe i prowadziło do bezpośredniego niebezpieczeństwa zalewu, sprawca może ponieść odpowiedzialność za przestępstwo/czyn karalny z art. 164 § 1 pkt. 2 Kodeksu karnego (przestępstwo sprowadzenia niebezpieczeństwa zalewu), za które (w przypadku umyślności działania) grozi kara od roku do 10 lat pozbawienia wolności.

Art. 81. Kto niszczy lub uszkadza urządzenia służące do ochrony brzegów wód morskich lub śródlądowych, a w szczególności wszelkie umocnienia lub roślinność ochronną, podlega karze grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.

Art. 82. § 1. Kto dokonuje czynności, które mogą spowodować pożar, jego rozprzestrzenianie się, utrudnienie prowadzenia działania ratowniczego lub ewakuacji, polegających na:
1. niedozwolonym używaniu otwartego ognia, paleniu tytoniu i stosowaniu innych czynników mogących zainicjować zapłon materiałów palnych,
2. wykonywaniu prac niebezpiecznych pod względem pożarowym bez ich wymaganego zabezpieczenia,
(...)
8. składowaniu materiałów palnych na nieużytkowych poddaszach lub na drogach komunikacji ogólnej w piwnicach,
9. składowaniu materiałów palnych pod ścianami obiektu bądź przy granicy działki, w sposób naruszający zasady bezpieczeństwa pożarowego,
10. uniemożliwianiu lub ograniczaniu dostępu do urządzeń przeciwpożarowych, gaśnic, urządzeń uruchamiających instalacje gaśnicze i sterujących takimi instalacjami oraz innymi instalacjami wpływającymi na stan bezpieczeństwa pożarowego obiektu, wyłączników i tablic rozdzielczych prądu elektrycznego, kurków głównej instalacji gazowej, a także wyjść ewakuacyjnych oraz okien dla ekip ratowniczych,
11. uniemożliwianiu lub ograniczaniu dostępu do źródeł wody do celów przeciwpożarowych, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.
(...)
§ 3. Kto na terenie lasu, na terenach śródleśnych, na obszarze łąk, torfowisk i wrzosowisk, jak również w odległości do 100 m od nich roznieca ogień poza miejscami wyznaczonymi do tego celu albo pali tytoń, z wyjątkiem miejsc na drogach utwardzonych i miejsc wyznaczonych do pobytu ludzi, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.
§ 4. Kto wypala trawy, słomę lub pozostałości roślinne na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.

§ 5. Kto w inny sposób nieostrożnie obchodzi się z ogniem podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.
§ 6. Kto zostawia małoletniego do lat 7 w okolicznościach, w których istnieje prawdo-podobieństwo wzniecenia przez niego pożaru podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 83. § 1. Kto nieostrożnie obchodzi się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi albo wykracza przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów, podlega karze aresztu, grzywny albo karze nagany.
§ 2. W razie popełnienia wykroczenia można orzec przepadek przedmiotów stanowiących przedmiot wykroczenia.

Art. 144. § 1. Kto na terenach przeznaczonych do użytku publicznego niszczy lub uszkadza roślinność lub też dopuszcza do niszczenia roślinności przez zwierzęta znajdujące się pod jego nadzorem albo na terenach przeznaczonych do użytku publicznego depcze trawnik lub zieleniec w miejscach innych niż wyznaczone dla celów rekreacji przez właściwego zarządcę terenu, podlega karze grzywny do 1 000 złotych albo karze nagany.
§ 2. Kto usuwa, niszczy lub uszkadza drzewa lub krzewy stanowiące zadrzewienie przydrożne lub ochronne albo żywopłot przydrożny, podlega karze aresztu, ograniczenia wolności albo grzywny.

Art.145. Kto zanieczyszcza lub zaśmieca miejsca dostępne dla publiczności, a w szczególności drogę, ulicę, plac, ogród, trawnik lub zieleniec, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany.

Art. 148. § 1. Kto:
1. dokonuje w nienależącym do niego lesie wyrębu gałęzi, korzeni lub krzewów, niszczy je lub uszkadza albo karczuje pniaki,
2. zabiera z nienależącego do niego lasu wyrąbane gałęzie, korzenie lub krzewy albo wykarczowane pniaki, podlega karze grzywny.

Art. 150. § **1.** Kto uszkadza nienależący do niego ogród warzywny, owocowy lub kwiatowy, drzewo owocowe lub krzew owocowy, podlega karze

ograniczenia wolności albo grzywny do 1500 złotych.

Art. 151. § 1. Kto pasie zwierzęta gospodarskie na nienależących do niego gruntach leśnych lub rolnych albo przez takie grunty w miejscach, w których jest to zabronione, przechodzi, przejeżdża lub przegania zwierzęta gospodarskie, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany.
§ 2. Jeżeli grunt jest zaorany, zasiany lub obsadzony, znajduje się w stanie sztucznego zalesienia, naturalnego odnowienia lub stanowi młodnik leśny do lat 20, sprawca podlega karze grzywny.
§ 3. Karze określonej w § 2 podlega również ten, kto przejeżdża lub przegania zwierzęta gospodarskie przez wodę zamkniętą i zarybioną.

Art. 153. § 1. Kto w nienależącym do niego lesie:
1. wydobywa żywicę lub sok brzozowy, obrywa szyszki, zdziera korę, nacina drzewo lub w inny sposób je uszkadza,
2. zbiera mech lub ściółkę,
3. zbiera gałęzie, korę, wióry, trawę, wrzos, szyszki lub zioła albo zdziera darń,
4. zbiera grzyby lub owoce leśne w miejscach, w których jest to zabronione, albo sposobem niedozwolonym, podlega karze grzywny do 250 złotych albo karze nagany.

Art. 154. § 1. Kto na nienależącym do niego gruncie leśnym lub rolnym:
1. wydobywa piasek, margiel, żwir, glinę lub torf,
2. niszczy lub uszkadza urządzenia służące do utrzymania zwierząt lub ptaków,
(...)
3. kopie dół lub rów, podlega karze grzywny do 1000 złotych albo karze nagany.
§ 2. Tej samej karze podlega, kto wyrzuca na nienależący do niego grunt polny kamienie, śmieci, padlinę lub inne nieczystości.

Art. 156. § 1. Kto na nienależącym do niego gruncie leśnym lub rolnym niszczy zasiewy, sadzonki lub trawę, podlega karze grzywny do 500 złotych albo karze nagany.

Art. 157. § 1. Kto wbrew żądaniu osoby uprawnionej nie opuszcza lasu, pola,

ogrodu, pastwiska, łąki lub grobli, podlega karze grzywny do 500 złotych lub karze nagany.

Art. 161. Kto, nie będąc do tego uprawniony albo bez zgody właściciela lub posiadacza lasu, wjeżdża pojazdem silnikowym, zaprzęgowym lub motorowerem do nienależącego do niego lasu w miejscu, w którym jest to niedozwolone, albo pozostawia taki pojazd w lesie w miejscu do tego nieprzeznaczonym, podlega karze grzywny.

Art. 162. § 1. Kto w lasach zanieczyszcza glebę lub wodę albo wyrzuca do lasu kamienie, śmieci, złom, padlinę lub inne nieczystości, albo w inny sposób zaśmieca las, podlega karze grzywny albo karze nagany.
§ 2. Jeżeli czyn sprawcy polega na zakopywaniu, zatapianiu, odprowadzaniu do gruntu w lasach lub w inny sposób składowaniu w lesie odpadów, sprawca podlega karze aresztu albo grzywny.

Art. 163. Kto w lesie rozgarnia ściółkę i niszczy grzyby lub grzybnię, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 164 Kto wybiera jaja lub pisklęta, niszczy lęgowiska lub gniazda ptasie albo niszczy legowiska, nory lub mrowiska znajdujące się w lesie albo na nienależącym do niego gruncie rolnym, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 165.
Kto w lesie, w sposób złośliwy, płoszy albo ściga, chwyta, rani lub zabija dziko żyjące zwierzę, poza czynnościami związanymi z polowaniem lub ochroną lasów, jeżeli czyn z mocy innego przepisu nie jest zagrożony karą surowszą, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Art. 166. Kto w lesie puszcza luzem psa, poza czynnościami związanymi z polowaniem, podlega karze grzywny albo karze nagany.

Ekokartka

Zachęcamy wszystkich młodych czytelników lektury ekoporadnika do dzielenia się swoimi pozytywnymi wrażeniami związanymi z przyrodą, poprzez przesyłanie kartek pocztowych na adres: Wydział Prewencji KWP w Szczecinie ul. Małopolska 47, 70-515 Szczecin - z dopiskiem „Wpłyń na wyobraźnię swoją i innych". Najciekawsze treści będą sukcesywnie umieszczane na stronie internetowej Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie: www.zachodniopomorska.policja.gov.pl

Więcej informacji o ekoprojekcie po zeskanowaniu QR kodu

WOJEWÓDZKI FUNDUSZ OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ W SZCZECINIE

Publikację wydano dzięki dotacji uzyskanej ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie, www.wfos.szczecin.pl, w ramach projektu „Wpłyń na wyobraźnię swoją i innych".